

Π Α Λ Η Ε Σ Α Ν Α Μ Ν Η Σ Ε Ι Σ

Ραδιοφωνική έκπομπή δια τήν : 2αν
Ίουλίου 1972, ήμέραν Κ Υ Ρ Ι Α -
Κ Η Ν καί ὤ ρ α ν 20.30 - 21.00

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ
ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καί ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ-
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδοῦ ἡ ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ .

174^m

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αγαπητέ μου Γιαγιο, ἔχομε πάλι τά ἴδια καί τά ἴδια...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δηλαδή ; Ποιά ἴδια καί ποιιά ἴδια ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τά ἴδια τῆς συχωρεμένης, ἂν θέλῃς νά στό πῶ πιό ἀθηναῖϊνα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Εξακολουθοῦ νά μὴν καταλαβαίνω. Ποιά ἴδια, ποιανῆς συχωρε-
μένης ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βρέ ἀδελφέ Γιαγιο μου, ἔχομε ἐξηγήσει τόσες καί τόσες φορές
στίς κουβέντες μας, γιά ποιόν λόγο τόν συνεργάτη μου καί
συνομιλητή μου σ' αὐτήν τήν έκπομπή, τόν Κώστα Γιαννίδη, τόν
ἀποκαλῶ καί τόν ὀνοματίζω Γιαγιο... Τό ἔχομε πεῖ νομίζω
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ἀρνετέες φορές μάλιστα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' ὅμως δέν εἶναι πολλές ἡμέρες πού μέ σταμάτησε κάποιος
ἄγνωστός μου ἀθηναῖος στήν πλατεῖα 'Ομοιοῖας καί διαμαρτυ-
ρήθηκε : Γιατί τόν Κώστα Γιαννίδη τόν λέτε Γιαγιο ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί δέν τοῦ ἐξήγησες, δέν τοῦ εἶπες πῶς ἔχουν τά πράγματα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τοῦ ἐξήγησα καί τοῦ εἶπα ὅτι όταν ἦρθε ἀπό τήν Γερμανία
ὁ συνεργάτης μου, τόν ἐγνώρισα στά 1931, ἐδῶ καί σαράντα
χρόνια σάν Γιάννη Κωνσταντινίδη. 'Επειδή ὅμως ὑπῆρχε τότε
ἄλλος ἕνας Κωνσταντινίδης μουσικοσυνθέτης στά θέατρο, γιά
νά μὴν γίνεται σύγχυσις μεταξύ ενός Κωνσταντινίδη καί ἄλλου
ἀνέστρεφα τό ὀνοματεπώνυμο τοῦ νεωτέρου Κωνσταντινίδη καί
τό ἔκανα ἀπό Γιάννης Κωνσταντινίδης, Κώστας Γιαννίδης.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι ότι θα ικανοποιήθηκε αυτός ο άγνωστος και φανα-
τικός μας ακροατής.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι μόνον έδειξε πώς ικανοποιήθηκε, μά μου υποσχέθηκε ότι
θα μεταφέρει τήν εξήγησι αυτή και σε άλλους ακροατάς μας που
έχουν τήν ίδια άπορία.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ακόμη καλύτερα. "Όμως ξέρεις κάτι ; 'Απ'όλην αυτήν τήν ιστο-
ρία, βγαίνει ένα συμπέρασμα. "Ότι παρά τήν μανία που έχει
πιάσει τόν κόσμο για τήν τηλεόρασι, υπάρχουν πολλοί ακόμη
ακροαταί του ραδιοφώνου και μάλιστα, έρασταί της παληάς
'Αθήνας.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό δέν είναι τίποτε. "Έχω υπ'όψει μου δύο περιπτώσεις κα-
ταπληκτινές : 'Υπάρχει ένας παλαιός συνταξιούχος φαρμακοποι-
ός, ο κύριος Σπαύρος Παπασταύρου που κατοικεί στην Νέα Πεύκη
Αυτός, δέν θέλει να χάση τήν τηλεόρασι... δέν θέλει όμως να
χάση και τήν έμπομπή για τήν Παληά μας τήν 'Αθήνα και να φορ-
θωνει να κάνει συνδυασμό.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αυτό δέν τό καταλαβαίνω. Τί είδους συνδυασμό μπορεί να κάνει ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Απλούστατα. Βλέποντας τήν ταινία στην τηλεόρασι, έχει και
ένα τρανζίστορ κοντά στο αυτί του και ακούει και τήν έμπομπή
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Θαυμασία ιδέα. Μου θυμίζει τούς ποιητάς στο έργο του Ροστάν
" Συρανό ντέ Μπερζεράν " : Τρώγοντας και ακούγοντας και
τρώνε και ακούνε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ σωστά. "Έτσι και ο ακροατής μας κύριος Παπασταύρου :
Βλέποντας και ακούγοντας και βλέπει και ακούει...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Έβρες όμως για δύο περιπτώσεις. 'Η άλλη ποιά είναι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ένας άλλος φίλος, ο παλαιός συνταξιούχος χρηματιστής Στέ-
λιος Καρύδης. Κι' αυτός φανατικός ακροατής μας, δέν θέλει να
χάση και τήν τηλεόρασι και βλέποντας τήν ταινία που τόν έν-
διαφέρει, έχει και τό τρανζιστοράκι του στο αυτί και παρα-
κολουθεί... Αυτός μάλιστα, κάνει κι' άλλη μιά δουλειά...

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δηλαδή τί ἄλλη δουλειά ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐπειδὴ εἶναι ^{παλαιός} ~~ἀρχαίος~~ πανταδόρος καὶ ξέρει ὅλα τὰ τραγούδια πού λέμε, τὰ ἀπολαμβάνει καὶ τὰ σιγοτραγουδᾷ μαζί μὲ τὴν Κλειώ...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιὰ στάσου ὅμως καὶ μὲ αὐτὰ πού εἶπαμε μοῦ ἐδημιούργησες μιὰν ἀπορία. Μοῦ εἶπες ὅτι ὁ πρῶτος ἀπὸ τοὺς ἀηροατὰς μας κατοικεῖ στὴν Ἄνω Πεύκη. Ποιὰ εἶναι αὐτὴ ἡ Ἄνω Πεύκη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὸ προάστιο τοῦ Μαρουσιοῦ, ἡ Μαγνουφάνα. Δέν τὴν ξέρεις τὴν Μαγνουφάνα ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πῶς δέν τὴν ξέρω ; Ξέρω μάλιστα ὅτι καιὸς λέγεται Μαγνουφάνα. Πιὸ σωστὸ θὰ ἦτανε Μ α γ κ α φ ᾶ ν α, γιατί πρόκειται γιὰ βυζαντινὴ ὀνομασία. Σ' αὐτὸ τὸ μέρος, ὑπῆρχαν ἑπτακόσια χρόνια πρὶν, τὰ κτήματα τῆς μεγάλης Βυζαντινῆς οἰκογενείας Μ α γ κ α φ ᾶ. Φυσικὰ μὲ τὴν πάροδο τῶν αἰώνων, ἡ Μαγναφάνα παρεφθάρη ἀπὸ τὸν λαὸ σὲ Μαγνουφάνα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιὰγνο μου σὲ συγχαίρω πού ξέρεις αὐτὴν τὴν λεπτομέρεια. Ὅμως ὁ δεῦτερος ἀπὸ τοὺς φανατικούς μας ἀηροατὰς, αὐτὸς ὁ χρηματιστῆς Στέλιος Καρύδης κατοικεῖ στὴν Γλυφάδα, ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ νὰ λέγεται Γλυφάδα ἐνῶ ἐπισήμως ἔχει ἄλλᾳξεί τὸ ὄνομά της σὲ Εὐρυάλη.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ναι καὶ αὐτὸ τὸ ξέρω ὅτι ἡ Γλυφάδα ἔχει μετονομασθεῖ σὲ Εὐρυάλη. Ὅμως ἡ μετονομασία δέν ἔπιασε στὸν κόσμον πού ἐξακολουθεῖ νὰ τὴν ἀποκαλεῖ Γλυφάδα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄλλες πάλι ἀλλαγές τοπωνυμιῶν, ἔχουν ἐπιβληθεῖ. Ὅλος ὁ κόσμος σήμερον λέει : Τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἐνῶ τὸ παλαιότερον ὄνομα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἦτανε Χασάνι.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' αὐτὸ τὸ ξέρω. Ἡ τοποθεσία ἐκεῖ ἐλέγετο ἄλλοτε Χασάνι. Καὶ μάλιστα, ὅταν πρωτόγινε ἐκεῖ τὸ ἀεροδρόμιον, ~~λέγετο~~ ἐλέγετο καὶ ἐγράφετο στὶς ἐφημερίδες : Ἀεροδρόμιον Χασανίου. Τὸ Ἑλληνικὸ ὅμως ἐπεβλήθη πολὺ σύντομα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Ξέρεις τί συμβαίνει σ' αυτές τίς περιπτώσεις ; 'Ο λαός υποσυνείδητα διώχνει τίς τουρκόφωνες όνομασίες και δέχεται τίς έλληνικές, όπως τό Χασάνι, τοποθεσία όπου ήτανε τά κτήματα κάποιου Χασάν, όπως φαίνεται.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

"Ομως υπάρχουν και περιπτώσεις πού ο λαός, παίρνει μιá τούρκικη όνομασία τοποθεσίας και αντί νά τήν αλλάξει ολοσχερώς, απλώς τήν εξελληνίζει.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μάλιστα. Κάτι τέτοιο έχει συμβεί μέ τό Χαλάνδρι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

'Ακριβώς. Αυτό ήθελα νά σοϋ υπενθυμίσω. Τό Χαλάνδρι πού έπί σήμωσ λέγεται πιά Χαλάνδριον. Τί θά πη : Χαλάνδριον ;

'Απο πού βαίνει μιá τέτοια όνομασία ; Χαλάει τούς άνδρες ;

'Ανοησία. "Ομως αναφέρει ο γνωστότατος αρχιτέκτων Κώστας Μπίρης, πού έχει σχολιάσει μεταξύ άλλων και τό μοναδικό βιβλίο ενός τούρκου περιηγητοϋ, του 'Εβλιά Τσελεπή, σ' αυτό τό μέρος υπήρχε - και υπάρχει ακόμη - ένα ρέμμα ενός πού έλέγετο Χαλās. Τό ρέμμα τούρκικα είναι ντερές. Χαλā - ντερέ... Και αυτό τό τοπωνύμιο : Χαλā - ντερέ, τό παρέφθιραν οι νεώτεροι σέ Χαλάντρι και τό επίσημο κράτος εξελληνίσε τό Χαλάντρι σέ Χαλάνδριον.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Βέβαια υπάρχουν και μερικές εξαιρέσεις στον κανόνα ότι ο λαός υποσυνείδητα διώχνει μιá τούρκικη όνομασία. Παράδειγμα τά Πατήσια... Πατήσια τά ξέρει ο κόσμος και Πατήσια θά τά λέη αιωνίως, μ'όλο πού ή λέξις Πατήσια προέρχεται από τά κτήματα του Πατισάχ πού βρισκόντουσαν επί Τουρκοκρατίας σ' έκείνο τό μέρος.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

"Ωστε είναι γεγονός ; Τά Πατήσια προέρχονται από τον Σουλτάνο της Τουρκίας πού τον αποκαλούν Πατισάχ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Δέν δέχεται καμμιά άμφισβήτησι αυτή ή πληροφορία.

Και δέν είναι τό μόνο τοπωνύμιο πού κρατάει ακόμη τήν

τούρκικη προέλευσί του. Σκέψου ότι στον Πειραιά υπάρχει ακόμη
τό Πασαλιμάνι και τό Τουρκολίμανο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δέν νομίζεις όμως ότι είναι καιρός νά θυμηθούμε και κανένα
παλιό τραγούδι ; 'Η Κλειώ θά μάς πῆ τό περόφημο : "Όταν σ' άκούω
ω λαχταρώ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ποιός δέν λαχταρά όταν άκούη τήν φωνή τῆς Κλειώς ;

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ : (Μέ συνοδεία πιάνου) "Όταν σ' άκούω λαχταρώ...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ξέρεις Γιάνιο μου αγαπητέ ότι περάσαμε μιά έποχή πού ένώ
σήμερα μάς αφήνει άσυγκίνητους και περνάει άπαρατήρητη, άλλοτε
μάς έκανε σχεδόν νευρικούς.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Εννοείς τήν ζέστη ; Δέν πέρασε άκόμα ή έποχή της.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι τήν ζέστη. 'Εννοώ τήν έποχή τών έξετάσεων σάν πηγαίναμε
στό σχολείο...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ποῦ τό θυμήθηκες αυτό τό πράγμα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό θυμήθηκα γιατί έβλεπα τήν άγωνία τών μικρών μας συμπολιτών.
Δεν ξέρω τί κάνουν σήμερα τά παιδιά και πώς αντιμετώπιζουν τίς
έξετάσεις, μά τότε... τότε μάς έπιανε μιά νευρικότης και μιά
άγωνία χωρίς προηγούμενο. Καί δέν ήτανε λίγα τά παιδιά πού
άντί νά καθήσουν νά μελετήσουν, προσπαθούσανε ν' αντιμετώπισουν
τίς έξετάσεις μέ δύο είδων κόλπα : Πρῶτον τήν κατασκοπεία
και δεύτερον τήν έπιπόνησι συστήματος αντιγραφῆς...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τό σύστημα τῆς αντιγραφῆς τό καταλαβαίνω. Μά ή κατασκοπεία
πώς γινότανε και σε τί βοηθούσε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νά σοῦ εξηγήσω. "Ητανε ή έποχή πού κάθε άθηναϊκό σπίτι θά
είχε μιά ύπηρεσία. Φροντίζανε λοιπόν οί μαθηταί νά μάθουν
άπό ποῦ ήτανε ή ύπηρετρια τοῦ γυμνασιάρχου. Μαθαίνανε πώς ήτα-
νε άπό τήν "Ανδρο ή άπό τήν Τηνο, συνήθως. Τότε βρίσκανε μιά
άλλη ύπηρετρια άπό τό ίδιο νησί και τήν βάζανε νά κάνει μιά
κατασκοπεία...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί πώς γινότανε ἡ κατασκευασία ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θυμᾶμαι μιὰ περίπτωσι δική μου. Εἶχαμε στό σπίτι μιὰ ὑπηρε-
τρια ἀπό τήν Τήνο καί μαθαίνομε πώς ἡ ὑπηρετρια στό σπίτι τοῦ
καθηγητοῦ τῶν μαθηματικῶν, ἦτανε κι' αὐτή Τηνιακιά. Βάλαμε
λοιπόν τήν Μαριγώ, τήν δική μας ὑπηρετρια νά μάθῃ ἀπό τήν
Φιλιά, τήν ὑπηρετρια τοῦ καθηγητοῦ, τί θέματα θά μᾶς ἔβαζε
νά γράφωμε στίς ἐξετάσεις ὁ μαθηματικός.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί πέτυχε τό κόλπο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἦτανε ἀπό τίς λίγες φορές πού πέτυχε ἀπόλυτα. Γιατί ἡ ὑπη-
ρεσία τοῦ καθηγητοῦ βρῆκε ἓνα χαρτάκι στό γραφεῖο του στό
σπίτι μέ τά θέματα πού θά μᾶς ἔδινε ὁ καθηγητής. Τό ἀντέγρα-
ψε στραβά κουτσά καί μᾶς τό ἔστειλε. Τό πιστεύεις λοιπόν ;
'Εγώ πού εἰς τὰ μαθηματικά καί στήν γεωμετρία ἤμουν τενεκές
ἀξιολογῆντος, ἐπήρα ἄριστα ἐκείνη τήν χρονιά.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μπράβο...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φυσικά μέ μένα μαζί, πήρανε ἄριστα ἄλλοι δέκα συμμαθηταί καί
φίλοι πού τοὺς εἶχα προειδοποιήσει : Παιδιά, θά διαβάσετε τό
θεώρημα τοῦ Πυθαγόρα : Τό τετράγωνο τῆς ὑποτείνουσας καί
κάτι ἄλλο πού δέν τό θυμᾶμαι τώρα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί τήν ἀντιγραφή πώς τήν κάνανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὑπῆρχαν πολλοί τρόποι, μά οἱ καλύτεροι ἦτανε τό λάστιχο καί
ὁ γιαπιᾶς...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τώρα μέ μπερδεύεις περισσότερο. Τό λάστιχο καί ὁ γιαπιᾶς ;
Δηλαδή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό λάστιχο ἦτανε δεμένο σ' ἓνα μικρό σημειωματάριο πού εἶχε
συμπεπυκνωμένες διάφορες πληροφορίες. Τό λάστιχο αὐτό ἦτανε
ραμένο στόν ἐσωτερικό ἀγκῶνα τοῦ σακακιοῦ. Τραβούσαμε τό ση-
μειωματάριο ὅταν δέν ἔβλεπε ὁ καθηγητής, ἀντιγράφα-
με καί ὅταν πλησίαζε ἀφήναμε τό λάστιχο νά ξαναπάῃ στήν θέσι
του τό σημειωματάριο...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ομολογῶ ὅτι τέτοιο σύστημα, οὔτε ὁ Κεῖϊμος ἠκόντ δέν θά μπο-
μποροῦσε νά τό ἐπινοήσῃ. Καί ὁ γιαυῆς τί ἦτανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτό μποροῦσε νά γίνῃ δταν μερικοί μαθηταί φοροῦσανε ναυτιῆ,
μέ γιαυῆ, μέ κολλαρίνα ὅπως λένε. Κάτω ἀπό τήν κολλαρίνα παρ-
φιτοῶνανε ἕνα κ δυό χερτιά μέ τίς πληροφορίες πού θέλανε οἱ
μαθηταί. "Όταν ἀπομακρυνότανε ὁ καθηγητής, καθέννας ἐνασήμωνε
τήν κολλαρίνα τοῦ μαθητοῦ πού καθότανε μπροστά του καί ἀντέ-
γραφε αὐτό πού ἤθελε.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί σύ βρέ Δημήτρη, πές μου εἰλικρινῶς : Ποιό σύστημα ἀπό τά
δύο ἀπολουθοῦσες ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Συνήθως τό πρῶτο, τήν κατασκευασία, μέ δταν δέν βρῖσκαμε ὑπερέ-
τρια κατάλληλη, ἔβαζα ἔμπρός τόν κελαμένιο κονδυλοφόρο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τρίτο σύστημα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τρίτο καί καλύτερο. Τότε δέν εἶχαμε στυλό Γιάγκο. Στίς γραπτές
ἐξετάσεις κουβαλοῦσαμε μαζί μας καλαμαράκι καί κονδυλοφόρο.
Εἶχα ἕνα χονδρό καλαμένιο κονδυλοφόρο πού τοῦ εἶχα κόψει τήν
ἐπάνω ἔκρη. "Έτσι ὁ κονδυλοφόρος ἦτανε κοίλος καί μέσα στήν
κοιλότητά του χώνουμε ἕνα σωρό χαρτάκια τυλιγμένα σέ ρουλό.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μπράβο σας λοιπόν. Καλοί μαθηταί εἴσαστε... Καί γιά ἐπιβράβευ-
σι ὄλων ἀπῶν τῶν συστημάτων ἡ Κλειώ θά μᾶς θυμίσῃ ἕνα παλαιό
τραγοῦδι : Τήν παραγγελία...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Ἡ παραγγελία

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τώρα Γιάγκο μου ἀγαπητέ θά φθάσωμε στίς ἄλλες ἐξετάσεις
αὐτῆς τῆς ἐποχῆς, ἐξετάσεις πού κινητοποιοῦσαν ὅλη τήν Ἀθήνα

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σοβαρά ; Τί εἶδους ἐξετάσεις ἦτανε αὐτές ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐξετάσεις γυμναστικῆς τῶν σχολείων θηλέων.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φτάνει. Ἄπ'αὐτό πού μοῦ εἶπες κατάλαβα. θά ^{μαζευότανε} ~~μαζευότανε~~ ὅλη ἡ
Ἀθήνα γιά νά παραρῶσῃ τά κορίτσια πού θά κάνανε ἐξετάσεις
γυμναστικῆς.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ομως μιά φορά πού κυριολεκτικά αναστατώθηκε ή 'Αθήνα, ολόκληρη ή 'Αθήνα, ήτανε στά 1883 έδω κι'ένενηντα χρόνια Γιάγκο, γιατί τότε, στίς 15 Μαΐου του 1883, αποφασίσθηκε νά γίνουν εξέτασεις ή μάλλον επίδειξεις γυμναστικής όλων τών γυμνασίων τής 'Αθήνας, στό Κεντρικό Γυμναστήριο, τό πρώτο και μοναδικό τήν εποχή εκείνη...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κεντρικό Γυμναστήριο είναι αυτό πού υπάρχει και σήμερα ακόμη απέναντι από τό Στάδιο, λίγο παρακάτω.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, στην λεωφόρο "Ολγας. Έμπνευστής τής ιδέας πού τήν έπραγματοποίησε άλλως τε ήτανε ο περίφημος Φωκιανός, ο πρώτος πού εισήγαγε τό μάθημα τής Γυμναστικής στην 'Ελλάδα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι τί θα έγινε... Δέν θα έμεινε ούτε ένας άθηναίος στό σπίτι του.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν τό φαντάζεσαι λοιπόν. 'Ο χώρος του Γυμναστηρίου δέν μπορούσε νά επαρκέση για τόσες χιλιάδες θεατών. Και ξέρεις τί συνέβη ; 'Ο λόφος απέναντι του 'Αρδητου, κατελήφθη από χιλιάδες θεατών για νά ίδουν τις ομαδικές επίδειξεις τής γυμναστικής.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι ότι αυτή ή πρώτη γυμναστική επίδειξις θα προκάλεσε τόσον ένθουσιασμό ώστε θα έγινε άφορμή ν'ανάφη ή άθλητική ιδέα στην 'Ελλάδα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Και έτσι είναι. Και όχι μόνο στην 'Ελλάδα μά σε όλον τον κόσμο, γιατί ~~δουδέ~~ ένδεκα χρόνια μετά τις επίδειξεις αυτές στά 1894, συνέρχεται στό Παρίσι για πρώτη φορά στον κόσμο, μία διεθνής επιτροπή με τήν πρωτοβουλία του γνωστου βαρώνου ντέ Κουμπερτέν, για νά καθιερώση τους 'Ολυμπιακούς άγώνες. Τήν 'Ελλάδα τήν έξεπροσώπησε τότε ο Δημήτριος Βιλέλας πού επέτυχε νά γίνουν οι πρώτοι 'Ολυμπιακοί 'Αγώνες στην 'Αθήνα μετα δύο χρόνια, δηλαδή στά 1896.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

"Όπως καί έγιναν. Καί όχι μόνο έγιναν, όχι μόνο συγκεντρώσανε τόν παγκόσμιο ενδιαφέρον στήν ~~Ελλάδα~~ μικρή καί άγνωστη άπόμνη νεώτερη Ελλάδα, μά μπορούμε νά ποϋμε ότι άπό τότε άρχισε ό τουρισμός στόν τόπο μας, άπό τότε άρχισαν νά έρχονται περιη-
ταί στήν Αθήνα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

"Έτσι είναι Γιάγκο μου, μά εκείνο πού πρέπει νά τονίσαμε είναι ότι φίλαθλο πνεύμα δέν ύπήρχε πουθενά στόν κόσμο έως τότε.
"Έτσι είναι Γιάγκο μου. Η Αθήνα σκόρπισε στόν κόσμο τά φώτα τοϋ πολιτισμοϋ, ή άρχαία Αθήνα έννοϋ καί ή νεώτερη Αθήνα έκανε τά έγκαίνια τών Ολυμπιακών άγώνων καί έναψε πάλι τήν δάδα τοϋ άθλητικοϋ πνεύματος στόν κόσμο. Ξέρεις τώρα μία λεπτομέρεια συγκινητική γιά τήν έποχή εκείνη ; Τήν χρωστάμε σ' ένα δημοσιογράφο τόν Νικόλαο ~~Ελλάδα~~ Σπανδωνή πού τήν άναφέρει σ' ένα χρονογράφημά του.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Ξέρω τί θά μοϋ πής. Γιά τούς κανταδόρους πού τούς θαυμάσανε οί γερμανοί δημοσιογράφοι...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μάλιστα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Ναί, ήτανε κόλπο τοϋ Σπανδωνή αυτό. Ο σπανδωνής δέν ήξερε καλά γερμανικά. Λίγες λέξεις όλες κι'όλες μά είχε φίλο του στενό τόν ^{γερμανό} ~~Γερμανό~~ Μάϊφφαρτ πού είχε τό πρώτο κατάστημα κομφοτεχνημάτων στήν Αθήνα. Μαζί μέ τόν Μάϊφφαρτ λοιπόν, βρήκανε τόν Ανδρέα Νικολάρα πού ήτανε αξιωματικός τοϋ Ναυτικοϋ καί έπαιζε καλή κιθάρα καί τοϋ άνέθεσαν νά στρατολογήση τούς καλύτερους κανταδόρους τής Αθήνας, όπερ καί έγινε. Πήρανε λοιπόν τούς γερμανούς δημοσιογράφους καί τούς πήγανε ~~σε μία ταβέρνα~~ σε μία ταβέρνα στήν Πλάνα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Τήν περίφημη ταβέρνα τής έποχής, τοϋ Σκαλούμπακα...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Μάλιστα, στοϋ Σκαλούμπακα κι'ένω οί γερμανοί κοιμιάζανε γιά πρώτη φορά ρετσίνα καί μαρίδες τηγανιτές, άρχισαν άπ'έξω οί κανταδόροι νά λένε τήν Εανθοϋλα...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Μήν εἶδες τήν Ξανθοῦλα
 τήν εἶδα φές ἀργά...
 Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φυσικά ὁ γερμανός Μάϊφφарт, πού ἤξερε πιά ἐξῆνικιά μετέφρασε
 ὡς μποροῦσε τοὺς στίχους στά γερμανικά καί οἱ γερμανοί
 ἐνθουσιάζστηκαν...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Λές νά σπάσανε καί ποτήρια ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι βέβαια, γιατί τότε δέν εἶχε γίνει μόδα νά σπᾶνε ποτήρια
 οἱ ἄθηναῖοι, μά τό ἀπροσδόκητο στήν ἱστορία αὐτή εἶναι ὅτι
 ἕνας ἀπό τοὺς γερμανούς, ἐνθουσιάζστηκε ἰδιαιτέρως τό τό τυρί
 τῆς φέτας, τόσο πού ἀφοῦ ἔφαγε δύο τρεῖς μερίδες φέτα μόνος
 του, τήν ἐπομένη στό ξενοδοχεῖο τῆς Μεγάλης Βρετανίας ὅπου
 ἐμενε ζητοῦσε πάντα φέτα γιά ὀρεκτικό καί τελείωνε τό φαγητό
 του μέ φέτα

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό γεγονός εἶναι ὅτι οἱ ξένοι γνωρίσανε τήν νεώτερη Ἑλλάδα
 ἀπό τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ 96 καί δέν ἦτανε λίγα τά
 συνοικέσια πού ἔγιναν τότε μέ ἄθηναῖες δεσποινίδες. "Ὅμως δέν
 εἶπαμε τίποτε γιά τό περίφημο γεῦμα τοῦ Φίξ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Α ναί... Ὁ Κάρολος Φίξ, ὁ παπoῦς τοῦ σημερινοῦ Φίξ, ἦτανε
 γερμανός καί εἶχε φτιάξει τό πρῶτο ἐργοστάσιο μύρας στήν
 Ἀθήνα. Ὁ Σπανδωνῆς τοῦ εἶπε ὅτι ἔπρεπε νά περιποιηθῆ τοὺς
 γερμανούς δημοσιογράφους καί ὁ Φίξ, φιλοτιμήθηκε καί παρέθεσε
 στό μικρό ζυθοπωλεῖο πού βρισκότανε στήν Λεωφόρο Συγγροῦ
 κοντά στό ἐργοστάσιό του, ἕνα γεῦμα ἑλληνοπρεπές, μέ κοιορέτσ
 ἀρνί τῆς σούβλας καί σαλάτες χωριάτικες...

ΓΙΑ ΝΙΔΗΣ Σ'αὐτό τό γεῦμα ἔω ἀκούσει ὅτι παρειάθησε ὅλη ἡ γερμανική
 παροικία τῆς Ἀθήνας κάπου ἑκατόν εἴκοσι πρόσωπα καί μερικοί
 Ἕλληνες καθηγηταί τοῦ Πανεπιστημίου πού εἶχανε σπουδάσει στήν
 Γερμανία. "Ἐτσι ἡ εὐθυμία ἦτανε ἀδιάπτωτη ἕως τά μεσάνυχτα.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί όλα αυτά, χάρις στους 'Ολυμπιακούς αγώνες του 1896 σ' ένα στάδιο πού δέν ήτανε ακόμη τελείως έτοιμο.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Αλήθεια ; Τό στάδιο δέν ήτανε έτοιμο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό είχανε αναμαρμάρώσει, χάρις στίς σαράντα χιλιάδες χρυσές λίρες - ένα ένατομμύριο δραχμές - πού είχε στείλει ό έθνικός Εθελγέτης Γεώργιος 'Αβέρωφ από τήν 'Αλεξάνδρεια, μά οι έργολάβοι δέν είχανε προλάβει νά τό τελειώσουνε. Κι' αυτήν τήν λεπτομέρεια τήν ξέρομε από τόν Σουρη ό όποιος χαιρετίζει τό στάδιο ως έξης :
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Χαίρε λοιπόν ό Στάδιον - τής δόξης μας Παλλάδιον καί θαύμα δυσθεώρητον του τρέχοντος αἰῶνος, μαρμάρινον καί πέτρινον καί ξύλινον συγχρόνως. Δηλαδή, ήτανε καί ξύλινο μαζί ; Πως αυτό ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Η σφενδόνη είχε γίνει μαρμάρινη, επίσης καί ή δυτική πτέρυγα, ή ανατολική όμως ήτανε άτέλειωτη καί άλλου μόν ύπήρχαν μερικá από τά πέτρινα καθίσματα του αρχαίου σταδίου, ένώ ένει όπου δέν ύπήρξε τίποτε, κερφώνσανε σανίδες καί βάλανε επάνω κερήλες φάθινες.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι όμως ότι οι ξένοι θά τό θαυμάσανε, γιατί τήν έποχή ένείνη δέν ύπήρχε κανένα στάσιο σέ καμμιά ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πουθενά. "Ήτανε τό πρώτο στάδιο πού βλέπανε οι ξένοι καί φυσικά έμειναν κατάπληκτοι. "Όμως όταν στά 1906 έγιναν πάλι στην 'Αθήνα 'Ολυμπιακοί αγώνες, τότε τό στάδιο ήτανε πιά τέλειο, τελειωμένο όλο μέ μάρμαρο χάρις πάλιν στην βοήθεια του Γεωργίου 'Αβέρωφ.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί για νά τελειώσωμε τήν αποφινή μας κουβέντα, ές θυμηθού με καί κανένα νεώτερο κάπως τραγοϋδι πού θά συγμινήση πολλές μας άπροάτριες... ~~Τήν περίφημη Ριβιέρα...~~
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) ~~Πέρα στην Ριβιέρα... Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.~~